Tekst i Paint Shop Pro 9

Der kan laves to slags tekster i Paint Shop Pro 9. Vektortekst og bitmaptekst (eller rastertekst). Den synlige forskel er at vektortekst kan skaleres (ændre størrelse) efter at teksten er skrevet, uden at det går ud over "skarpheden". Rastertekst kan almindeligvis ikke ændres efter at den er skrevet på billedet. Vektorteksten ligger på et særligt vektorlag. Det skabes automatisk, når man skriver teksten. Når man benytter vektortekst, kan man efterfølgende ændre størrelse, farve, placering og flere andre ting. Dette gælder dog kun, hvis man gemmer i *.pspimage-format. Når billedet slutteligt gemmes i *.jpg-format, "smelter" alt til ét lag og omdannes til raster (bitmap).

Bogstaverne består af 2 elementer: **Kontur** og **udfyldning**. (Eng.: Stroke & Fill).

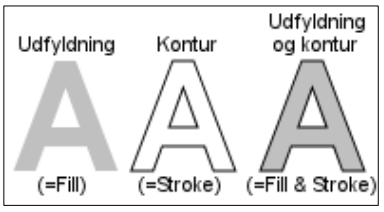

VEKTORTEKST

Vi vil nu lave en simpel vektortekst på et billede.
Åbn billedet *Valmuer.jpg*. Tag en kopi. Klik på **Tekstværktøjet**.
Herved fremkommer **Værktøjs-indstillinger**, hvor vi kan bestemme skrifttype, størrelse, fed osv.

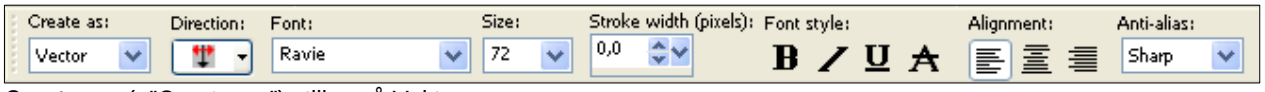

Create as: (="Opret som") stilles på Vektor.
Direction: (=retning) angiver skriftretning. Lad den stå som ovenfor.
Font: F.eks. Ravie, eller en anden kraftig skrifttype.
Size: (=størrelse) 72. Er ikke vigtig, kan ændres senere. **Stroke witdth:** 0. =ingen kontur.
Anti-alias: Sharp. Anti-alias betyder "udglatning". Den kan være slået fra (=Off), Sharp (=skarp) eller Smooth (=glat). Se virkningen i stor forstørrelse på billederne til højre. Anti-alias-funktionen bruges også på andre redskaber i Paint Shop Pro. Den almindelige indstilling er Sharp.

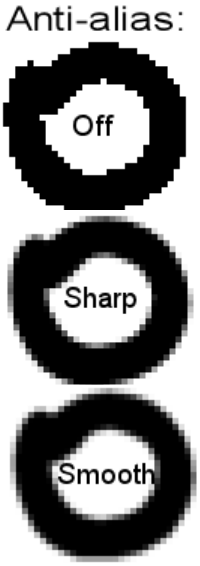

Udfyldningsfarven stilles i Materials-paletten til hvid.
Konturfarven (=Stroke) er underordnet, da stregtykkelsen ovenfor er stillet til 0 (nul) .

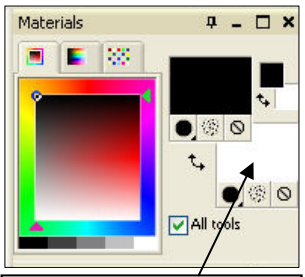

Udfyldningsfarve. Klik her, for at ændre denne

Værktøjs-indstillinger rummer flere indstillingsmuligheder, som dog ikke benyttes så ofte.
Leading: (='skydning') bestemmer linieafstanden i tekster med linie-skift. Bemærk:
Tekster kan kopieres ind i boksen fra f.eks. et Word-dokument.

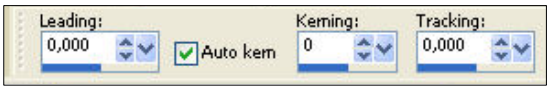

Kerning: (=knibning) indstiller afstanden mellem bogstaverne. Stilles til 0 (nul).
Tracking: Lægger et lille areal om de enkelte bogstaver. Er vanskelig at benytte. Stilles til 0 (nul).

Eksemler på knibning:

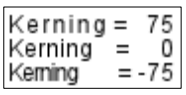

Vi er nu klar til at lave teksten.
Klik for neden til venstre i billedet. Der fremkommer en tekstboks, hvor du skal skrive teksten. Du kan se teksten vokse frem, efterhånden som den skrives. Flyt evt. tekstboksen, hvis den dækker over teksten. Hvis du er tilfreds med resultatet, så klik på **Apply** ("tilføj"). Ellers kan du ændre på indstillingerne, der er nævnt ovenfor. Nu mangler der blot at flytte teksten på plads. Inden du gør det, er det klogt at skifte til **Objektpilen**, der bruges til vektor-objekter. Ellers risikerer du at skrive endnu en tekst.

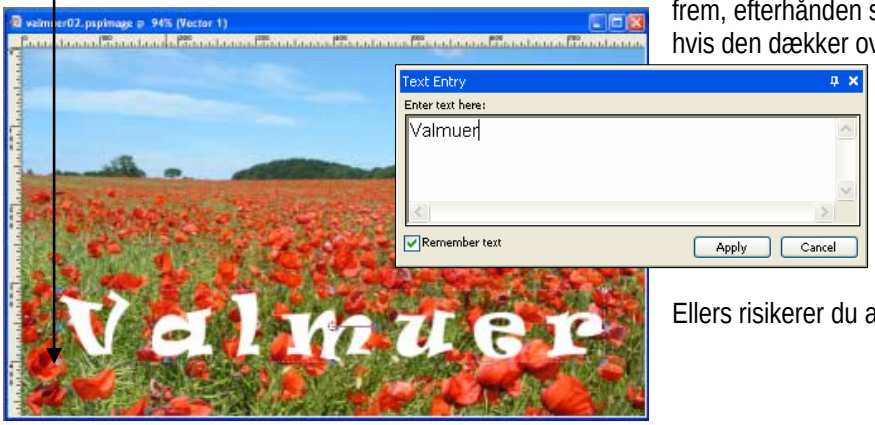

Med Objektpilen klikkes på teksten. Teksten rammes nu ind, og man kan flytte og ændre størrelse på sædvanlig vis.
Hvis du har stavet forkert eller vil ændre teksten, kan du holde objektpilen over et bogstav og højre-klikke. Så fremkommer en lang liste over muligheder, bl.a. **Edit Text** . Klik på det, så fremkommer tekstboksen, og du kan rette, skifte skrifttype osv.

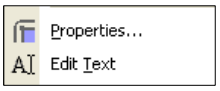

På samme måde kan du ændre fyldfarve og kontur, hvis du klikker på **Properties** ...

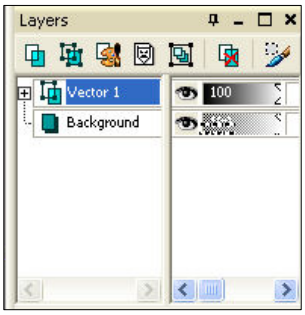

Bemærk, at der er dannet et nyt lag, der hedder Vektor 1. Det kan selvfølgelig omdøbes. (Højreklik på 'Vektor 1' og vælg Rename). Klik på det lille + ud for 'Vektor 1', så vil du se at der står: **A** Valmuer. **A**'et betyder, at det er en tekst.
Hvis man vil bevare lagene og have mulighed for at arbejde videre på billedet, skal det gemmes i *.pspimage-formatet. Skal det benyttes af et andet program eller sendes som vedhæftet fil, er det nødvendigt også at gemme det i *.jpg-formatet. (Menu: File | Save as ...).

BITMAP-tekst med effekter _____ RASTER-tekst med effekter

Målet er at lave en tekst, der ligner en planke med udskåret tekst.
Åbn igen billedet *Valmuer.jpg*. Tag en kopi. Først laves et særligt lag til teksten: Menu: Layers | New Rasterlayer ...
Navngiv laget *Tekst*.
Klik på **Selection** og stil på **Rectangle**
'Tegn' et rektangel, der hvor du vil have teksten.
Klik dernæst på **'Fyldebøtten'**.
Nu skal vi bestemme en farve og mønster, der ligner træ.
Klik i forgrundsfarven i **Materials Paletten**.

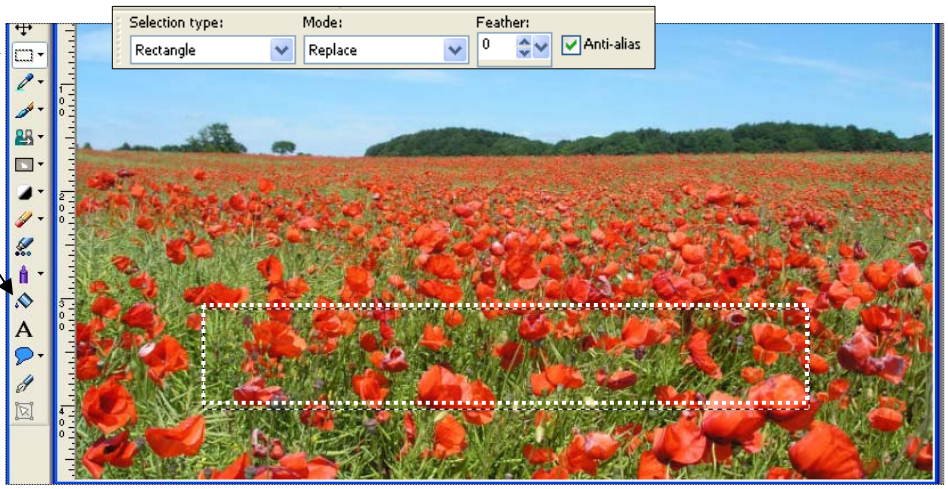

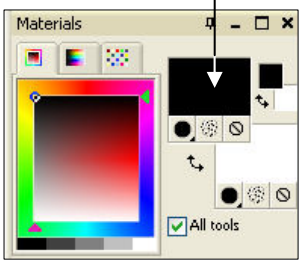

Nu fremkommer farvevalgs-dialogboksen: Vælg **Pattern**, åbn vælgeren og find "Wood tile 02" (en af de nederste).

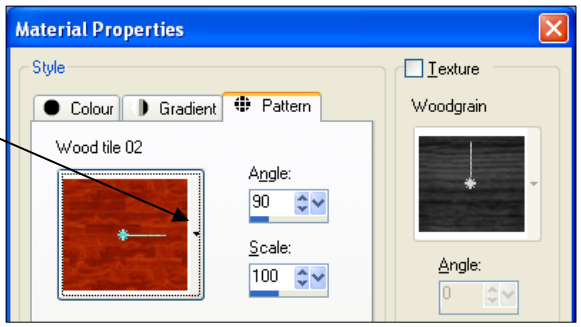

Stil **Angle** til 90. Klik OK.
Klik nu med 'Fyldebøtten' i selektionen, så den fyldes med 'gulvbrædder', og ligner et plankeskilt.
Nu skal vi have rundet kanterne af: Menu: Effects | 3D effects | Buttonise ... Stil Height =12, Width =12. Klik OK.
Fjern Selektionen med [Ctrl]+[D].
Nu skal teksten skrives på skiltet. Klik på tekstredskabet og indstil således:

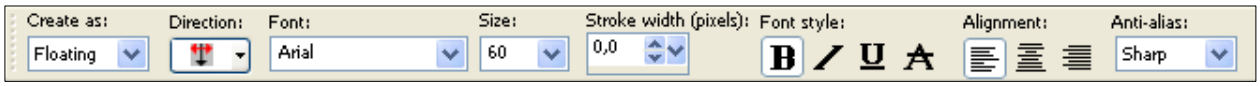

Create as: Floating. **Font:** Arial. **Size:** 60. **Font style:** B (=fed). **Kerning:** 200

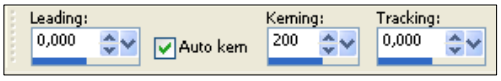

EDB trin 2 LAYOUT

Klik i baggrundsfarven i **Materials Paletten**.

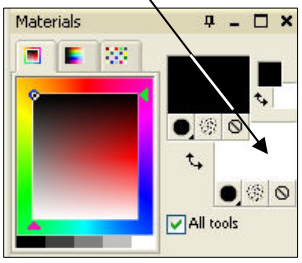

Vælg **Pattern** og sæt hak i **Texture**. Vælg derefter **Tin foil**. Klik OK.

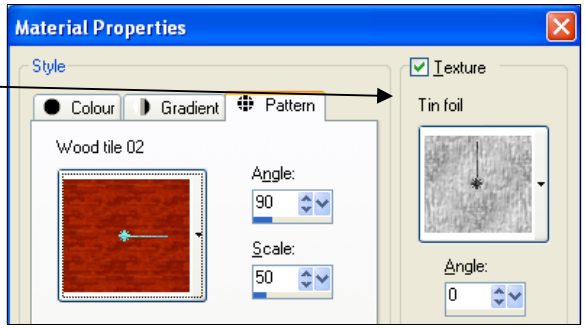

Klik tæt på nederste venstre hjørne af skiltet og skriv: **Valmuer**.
Det kan være svært at se teksten mens man skriver, men når der klikkes på **Apply**, kan man se en selektion danne ordet. Teksten kan nu flyttes på plads. Dette skal gøres **før** der skiftes til andet redskab!

Nu skal teksten fremhæves med en 3D-effekt. Menu: Effects | 3D effects | Outer Bevel … Der fremkommer sandsynligvis et advarselsskilt.
Klik OK.
Indstil som vist til højre, og klik OK.

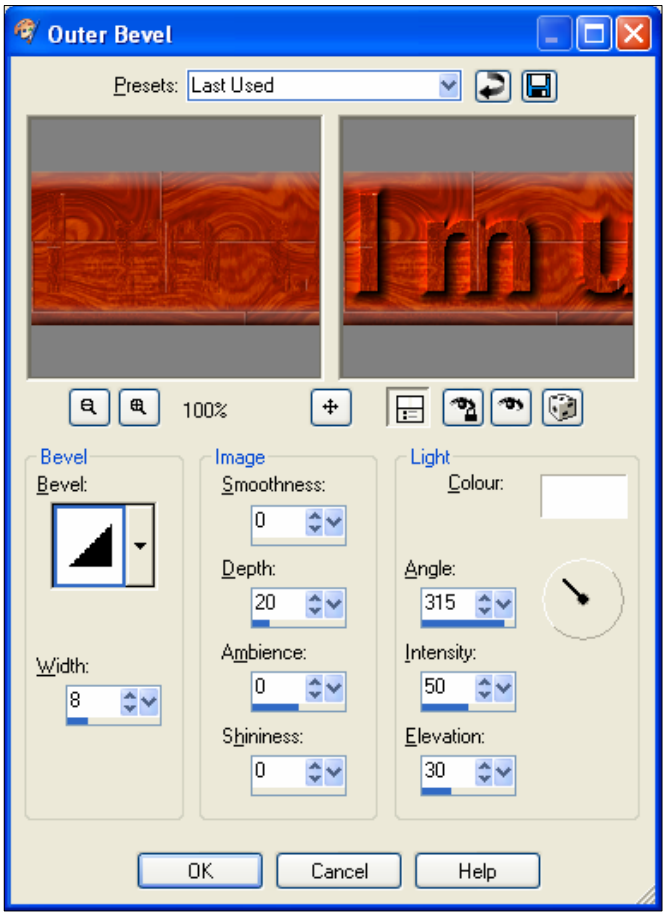

Fjern til slut selektionen med [Ctrl]+[D].

Prøv også andre 3D-effekter.

Inner Bevel

Cut Out

Chisel

NB! Stil **Kerning** tilbage til 0 (nul), så du ikke fremover skriver med for stor afstand mellem bogstaverne.

Opgave
Åbn et andet billede, og lav et skilt, hvor det ikke er træ der danner baggrund for skiltet. Afprøv også de forskellige indstillinger i Bevel, bl.a. Width og Light.

Tekst på kurver

Åbn billedet *Bøgeskov.jpg*. Tag en kopi. [Ctrl]+[C], [Ctrl]+[V]
Først laves et særligt lag til teksten: Menu: Layers | New Rasterlayer … Navngiv laget *Tekst*.
1. Klik på den lille trekant ved Vektor-tegning og vælg **Preset Shape**. (Du kan også blot trykke på [P]-tasten).

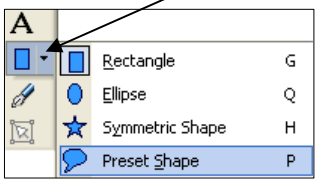

2. I Tools Option vælges Ellipse.

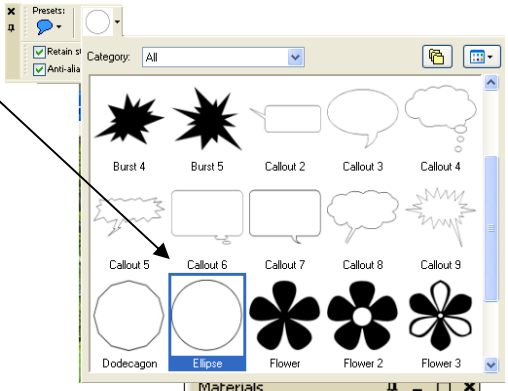

3. Tegn en ellipse på bøgeskoven.

4. Vælg **forgrundsfarven** hvid og **baggrundsfarven** en grøn, der passer til bøgeskoven.

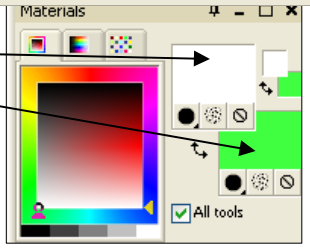

5. Klik på Tekst-redskab og indstil **Tool Option** således:

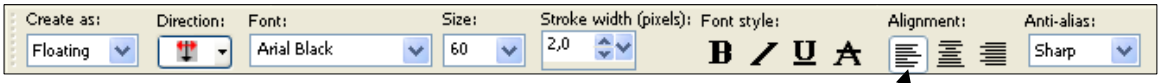

Create as: Floating. **Font:** Arial Black **Size:** 60 **Stroke:** 2 **Alignment** (venstre) **Anti-alias:** Sharp.
Sørg for at Leading, Kerning og Tracing alle står på 0 (nul).

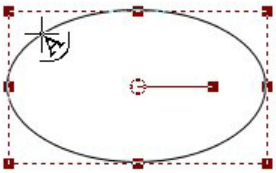

6. Peg med musen øverst til venstre på ellipsen (se tegning) uden at klikke, og læg mærke til at markøren skifter udseende fra til når den rører ved ellipsen. Klik nu, og skriv Bøgeskov i tekstboksen og klik på Apply. Du kan nu se, at teksten følger ellipsen. Hvis du ikke er helt tilfreds med placeringen, skal du fortryde nu og prøve igen.

7. Klik i **Layers-paletten** på **Vektor 1**, så det aktiveres. Klik derefter på **Delete Layer** og "Yes" på den efterfølgende advarsel.

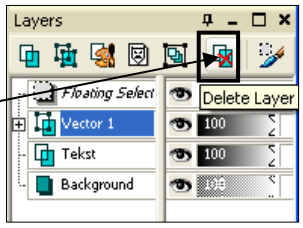

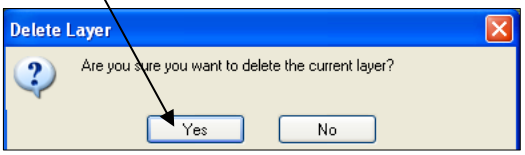

8. Vælg Menu: Selections | Defloat, så lægger teksten sig på tekstlaget.
9. Fjern slutteligt selektionen med [Ctrl]+[D].
Du kan nu flytte teksten, hvorhen du vil, da den ligger på sit eget lag.

Prøv at lave tekster på andre kurver og med en anden udfyldningsfarve, f.eks. også med mønstre (=Pattern).

Man kan også skrive på egne håndtegnede streger.
Brug Blyant-redskabet (=eng. Pen Tool) og vælg Draw Freehand i Tool Option.

Lav som sædvanlig først et lag til teksten. Menu: Layers | New Rasterlayer … Tegn nu f.eks. en bølget linie hen over billedet med nedtrykket (venstre) museknap. Hvis du ikke er tilfreds med første forsøg, så fortryd og prøv igen.
Når du tegner, skal du ikke være alt for "forsigtig". Hvis du tegner for langsomt, bliver kurven ofte "hakket". Der skal en vis hastighed til for at få den til at blive glat.
Ellers er fremgangsmåden den samme som i forrige eksempel: Klik på Tekst-redskabet, indstil Create as: til Floating og vælg forgrunds- og baggrundsfarve efter behov og smag. Peg på et passende sted på kurven, så fremkommer og skriv din tekst.

Det hænder, at nogle bogstaver ser mærkelige ud.
Det skyldes, at kurven ikke er glat nok på det sted. →
Prøv at klikke et andet sted på kurven, så retter det sig ofte.

Er du tilfreds med resultatet, så klik på vektorlaget i Layers Palette, og slet det. Derefter Menu: Selections | Defloat (eller genvejstast: [Ctrl]+[Shift]+[F]) og sluttelig fjernes selektionen med [Ctrl]+[D].

Kunstfærdig, svævende tekst

Åbn igen billedet *Valmuer.jpg*. Tag en kopi. Denne gang skal der ikke laves et særligt lag til teksten!
Klik på Tekst-redskab og indstil Tool Option således:

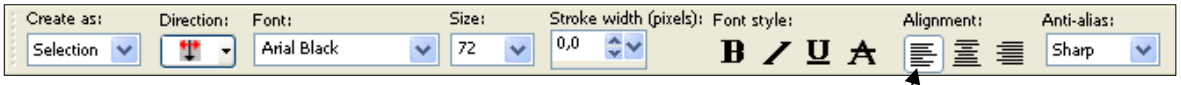

Create as: Selection Font: Arial Black Size: 72 Stroke: 0 Alignment (venstre) Anti-alias: Sharp.
Sørg for at Leading, Kerning og Tracing alle står på 0 (nul).

Det afgørende er, at Create as: er stillet til Selection, mens forgrunds- og baggrundsfarve er uden betydning.
Klik et sted til venstre i valmuemarken, og skriv Valmuer i tekstboksen. Kontroller, at hele teksten er inden for billedet.
Klik på Apply. Nu fremtræder teksten som en selektion, hvor "myrer" kravler rundt om bogstaverne.

Tag en kopi af selektionen [Ctrl]+[C], og sæt den ind som et nyt billede [Ctrl]+[V].

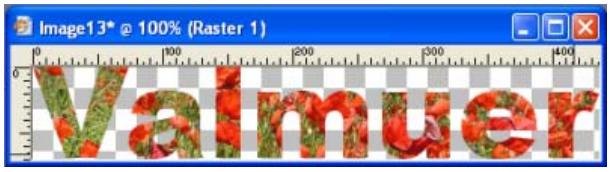

Nu skal bogstaverne fremhæves.
Menu: Effects | 3D Effects | Inner Bevel … Indstil som vist til højre.
Klik OK.

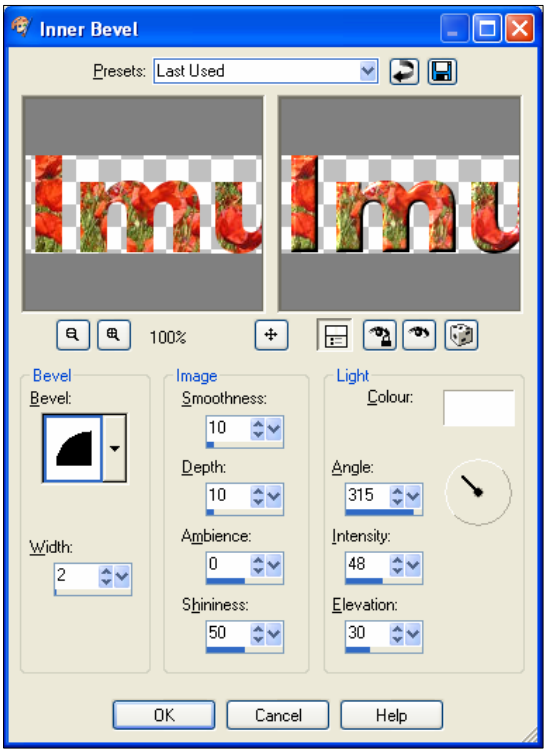

Tag en kopi af teksten [Ctrl}+[C]. Klik på billedet af valmuemarken, så det bliver aktivt. Fjern selektionen med [Ctrl]+[D], og sæt teksten ind som et nyt lag [Ctrl]+[L].

Klik på , og flyt teksten op i himlen.

Nu skal der lægges en skygge på, så det kommer til at virke, som om teksten svæver.
Menu: Effects | 3D Effects | Drop Shaddow … Indstil som vist til højre.

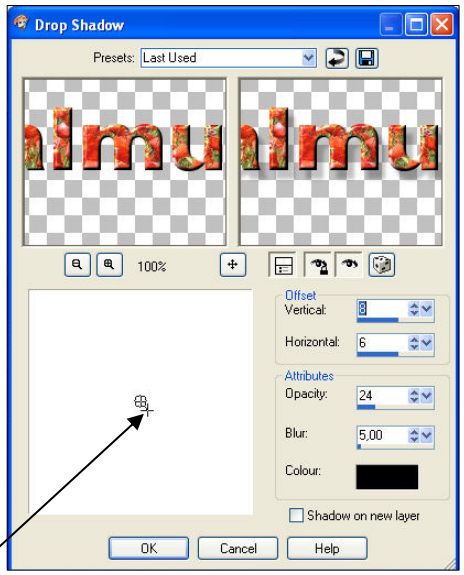

Billedet er nu færdigt. Hvis det gemmes i *.jpg-formatet, vil teksten "smelte" ned på baggrunden. Hvis du planlægger at arbejde videre på billedet, skal det derfor gemmes i *.pspimage-formatet.

Man kan også indstille skyggeretningen ved at trække i det lille + med musen. Herved bestemmes skyggens forskydning (=eng. Offset). **Vertical** (=lodret) og **Horizontal** (=vandret)
Opacity (="uigennemskinnenlighed") bestemmer, hvor kraftig skyggen bliver. **Blur** regulerer, hvor udvisket skyggen aftegnes.
Teksten behøver ikke at stamme fra det samme billede. Ofte "skæres" teksten ud i et andet billede. Det er tit nødvendigt at tilpasse størrelsen af dette billede, så teksten kommer til at indeholde en passende mængde detaljer.
Ændring af billedstørrelse: Menu: Image | Resize …

Opgave
Åbn billedet *Solnedgang.jpg*, og gå frem på samme måde som ovenfor.
Når du kommer til dér, hvor bogstaverne skal fremhæves (Menu: Effects | 3D Effects | Inner Bevel …), skal du flytte musen til et sted i solnedgangsbilledet, hvor der er en gylden nuance. Musemarkøren skifter nu til en pipette. Se billedet. Når du klikker, "suges" farven op og bruges som lysfarven (eng. =Light Colour). Bemærk at bogstaverne bliver gyldne.
Du kan regulere styrken på **Intensity**.

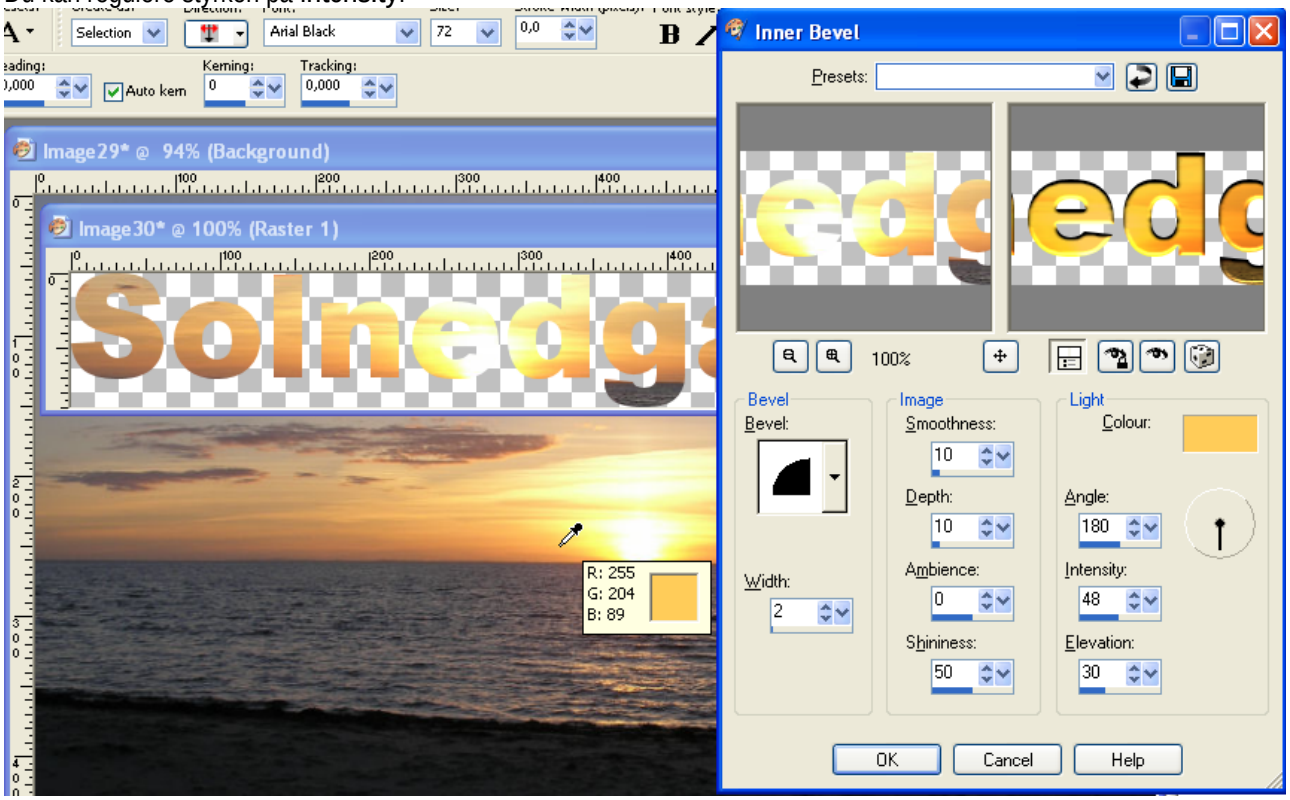

Stil **Angle:** (=vinkel) til 180, så lyset kommer fra neden. Prøv også at stille på **Elevation**, der bestemmer hvor højt (eller lavt) lyskilden er anbragt. Klik på OK, når du er tilfreds.
Fortsæt med at sætte teksten ind i solnedgangsbilledet.
Når du kommer til Menu: Effects | 3D Effects | Drop Shaddow …, skal du stille **Offset Vertical** til -8 og **Horiszontal** til 0 (nul).

Du kan følge med på billedet, hvis du klikker på .
Blur kan passende stilles til 8,00.